

တၢ်လီၤယံၤဒုးကဲထီၣ်ဝဲခိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

(ဒီၤခၢ်စၢၤ)

မ့ၢ်ခိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအခိၣ်, ကဲထီၣ်သးခိၣ်ဖျိ ဒီးမၤတၢ်ဘၣ်တီၢ်ဘၣ်ထံးလၢအဆူၣ်အကီၤ, လၢခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ကိးဘိမ့ၢ်ဂ့ၤ, မ့တမ့ၢ်နီၢ်တၢ်ဒီးတၢ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဒီးမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလီၤသးမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆံးဒုးကဲထီၣ်ခိၣ်န့ၣ်အတၢ်လဲၤတၢ်ရံးသးချ့သဒံးလၢခိၣ်သဆိပူၤန့ၣ်လီၤ.

တမ့ၢ်လၢပူၤဘၣ်မၤဘၣ်ဒိန့ၣ်တူၤတန့သ့ၣ်နီၣ်န့ၣ်သးလၢမၤဒိးတဆိၣ်ဒီးတၢ်သးသပူၤန့ၣ်ဘၣ်

တၢ်သးသပူၤသးတၢ်ဒီးတၢ်ခါန့ၣ်လီၤဆီဝဲ, ယုၣ်ဒီးတၢ်ပနီၣ်လီၤဆီသ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်လၢနတူၢ်ဘၣ်ဒိးအပနီၣ်တဖၣ်

- မံနီၤဂၢၢ်တပၢ်
- ဆၢထၢၣ်ယၢ, ဆၢထၢၣ်န့ၢ်ဒၣ်ကယိကယိ
- တၢ်ဘျီးသး, မံခု ဝဲဒ်ဖံးယၢ

- ကနူၤကပၤဘျးကလိယံၢ်
- နီၢ်ကစၢ်အစီၤပီၢ်တဂ့ၤဘၣ် (အဒိ, ဆၢထၢၣ်လီၤလီၤ, ဂၢၢ်ဂၢၢ် တန့ၢ်တကျါဘၣ်)

- စွဲၤယံၢ်ခိၣ်ယံၢ်
- ခိၣ်သၣ်ယံၢ်ဆါ
- တၢ်ဆိတဲလဲလၢကွၢ်တၢ်ထံၣ်တၢ်

- တၢ်သးကဒံကဒါ
- ကိးဝဲလၢဆိၣ်ဒီးတၢ်သးစၢ်ဆၢ

တၢ်ပနီၣ်အနီၢ်တၢ်လၢအလွၢ်ဂီၤတဖၣ် - ယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့အတၢ်ကဟုကယံၢ်, တၢ်ဆံးထွဲကွၢ်ထွဲတဘျီယီ

- ကိးဘိဆါ
- ခိၣ်သၣ်ယံၢ်ဆါခိၣ်ခိၣ်ကလံၢ်
- ထံၣ်တၢ်, ကွၢ်တၢ်ဖျါခဲကကြၢ

- ဘျီး, ဆဲၣ်ဒီးဘျီး

- တၢ်သးသပူၤ, ပါပူၤနီၣ်သး
- တၢ်ထီၣ်လၢတသ့ၣ်နီၣ်သးဘၣ်

- တၢ်သးအန့, သးဆူၣ်ဂံၢ်တဖၣ်ဆါထီၣ်

ခိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအခိၣ် (ဒီၤခၢ်စၢၤ) ဆံၤ အတၢ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ညီနီၢ်လီၤမၤကွံာ်ဝဲ ၂ - ၄ နွံအဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

ဝဲလၢနလီၤယံၢ်န့ၢ် နခိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒိမ့ၢ်ဂ့ၤ တဘျီဒိဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ခိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံၣ်လၢအခိၣ် (ဒီၤခၢ်စၢၤ)ဆံၤ ဆိၣ်ထီၣ်, ကဲထီၣ်အသးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအဆၢကတီၢ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လၢနတဖၣ်သ့ၣ်ဟံးသးလၢ နဘၣ်သဂၢၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ခိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအခိၣ်(ဒီၤခၢ်စၢၤ) ဆံၤဘၣ် တၢ်ဆိပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆံးဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကဂ့ၤထီၣ်ပဒီထီၣ်, ခိၣ်ထီၣ်ဆါထီၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဝဲလၢနမ့ၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲဒီးတၢ်ဆိၣ်သးဒ်ဆံၤအသိးမ့ၢ်ဂ့ၤ, နဆိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်, တဆူၣ်တချ့ဘၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ယုထံၣ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့အတၢ်ကဟုကယံၢ် ဒီးအတၢ်ဆံးထွဲကွၢ်ထွဲအကျါအကျါတဖၣ် မ့တမ့ၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဘၣ်ပုၤလၢတသ့ၣ်ညါဒီးနီၢ်နီၢ်ဆီတၢ်ဂၤတၢ်က့ၢ်.